

วิธีดำเนินงาน

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัจจัยที่มุ่งใจในการเลือกวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอกหรือวิชาโท ของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยมุ่งจะศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ นิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท ความแตกต่างของปัจจัยที่ทำให้เลือกเรียน และศึกษาถึงพื้นฐานความรู้ของนิสิตนักศึกษามีส่วนทำให้ นิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เลือกเรียนวิชาสังคมศึกษาหรือไม่ วิธีการวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากร การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างประชากรและวิธีสุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท สาขามัธยมศึกษา ในสถาบันฝึกหัดครูในกรุงเทพมหานคร 4 แห่ง คือ

1. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 180 คน
2. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวน 40 คน
3. วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน จำนวน 80 คน
4. วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร จำนวน 70 คน

ผู้วิจัยถือว่า นิสิตครุศาสตร์ และนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท ในวิทยาลัยวิชาการศึกษาที่สุ่มได้ เป็นตัวอย่างประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ และมีจำนวนทั้งสิ้น 370 คน

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจำนวน 1 ชุด สำหรับนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มุ่งใจให้ นิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์เลือกเรียนวิชาสังคม

ศึกษาเป็นวิชาเอก-โท ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยอาศัยแนวความคิดเห็นที่ได้จากการสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาครูบางคน เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้นิสิตนักศึกษาในกลุ่มนั้นเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษา ตลอดจนท่าทางการศึกษา การวิจัยเกี่ยวกับสาเหตุและแรงจูงใจที่ทำให้นักเรียนนักศึกษา เลือกศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ หรือเลือกอาชีพ รวมทั้งทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อวิชาต่าง ๆ แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบเติมคำหรือข้อความ แบบเลือกตอบ และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ซึ่งมีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาครูที่เรียนวิชาสังคมศึกษา
2. ทัศนคติและความเข้าใจของนิสิตนักศึกษาครูที่มีต่อวิชาสังคมศึกษา
3. ปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจให้นิสิตนักศึกษาครูเลือกเรียนวิชาสังคมศึกษา
4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับนิสิตครูศาสตร์ชั้นปีที่ 3-4 ซึ่งเรียนวิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก-โท จำนวน 25 คน ซึ่งไม่ได้อยู่ในกลุ่มตัวอย่างประชากร และนำมาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งได้จัดสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ไปส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยเริ่มส่งแบบสอบถามเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2517 และเริ่มทำการเก็บแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2517 ปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้คืนจากนิสิตนักศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 305 ชุด จากแบบสอบถามที่ส่งไป 370 ชุด คิดเป็นร้อยละ 82.43

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

1. แจกแจงความถี่ของค่าตอบคิดเป็นร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ยของค่าตอบที่รวบรวมมาได้ แล้วเปลี่ยนเป็นตัวเลขด้วยวิธีมาตราส่วน

ประเมินค่า โดยกำหนดค่าคะแนน (weight) เป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ต¹ (Likert) กล่าวคือ กำหนดคะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เลย	ให้	1	คะแนน

เมื่อกำหนดข้อมูลที่รวบรวมมาได้เป็นตัวเลขแล้ว นำเสนอข้อมูลในรูปของตาราง และคำบรรยาย

วิธีการทางสถิติที่ใช้

นำคะแนนที่แจกแจงแล้วมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร²

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่ามัธยฐานเลขคณิต}$$

$$N = \text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}$$

$$f = \text{จำนวนความถี่}$$

$$X = \text{คะแนนของ Code คือ 5, 4, 3, 2, 1}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹John W. Best, Research in Education (New Delhi: Prentice-Hall of India, 1963), pp. 104-105.

²ประคอง กรรณสูต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พระนคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2513), หน้า 40.

คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากระดับดังนี้

- 4.6 - 5 เป็นแรงจูงใจมากที่สุด
 3.6 - 4.5 เป็นแรงจูงใจมาก
 2.6 - 3.5 เป็นแรงจูงใจปานกลาง
 1.6 - 2.5 เป็นแรงจูงใจน้อย
 1 - 1.5 ไม่เป็นแรงจูงใจเลย

จากนั้นนำคะแนนไปหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร³

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

³แหล่งเดิม, หน้า 49.